

Samrådsredogörelse

Förslag till ändring av skötselplaner för naturreservat beslutade av Huddinge kommun

Samråd

Huddinge kommun har i ett samråd skickat ut förslag till ändring av del av skötselplan för naturreservaten Björksättrahalvön, Drevviken, Flemingsbergsskogen, Gladö Kvarnsjön, Gladöskogen, Gömmaren, Lissmadalen, Lännaskogen, Orlången, Paradiset och Trångsundsskogen. Samtliga naturreservat är beslutade av Huddinge Kommun.

Samrådskretsen har utgjorts av Länsstyrelsen i Stockholms län och Bygglovs- och tillsynsnämnden i Huddinge kommun. Den senare i egenskap av tillsynsmyndighet för skyddade områden enligt miljöbalken. Samrådet har skett mellan den 30 juni och den 4 augusti 2025.

Efter remisstidens slut har inkomna yttranden sammanställts i föreliggande samrådsredogörelse, en eventuell justering av förslagen efter yttranden görs enligt kommunens kommentarer. Därefter överlämnas förslaget till natur- och stadsmiljönämnden för godkännande och överlämnande till kommunfullmäktige för beslut.

Länsstyrelsens yttrande

Länsstyrelsen inkom med yttrande den 24 juli. Yttrandet bifogas i sin helhet.

Förslag under avsnitt 5. Uppföljning

Den föreslagna formuleringen ”Undersökningar som förvaltaren låter genomföra i syfte att dokumentera reservatsområdet eller skapa underlag för skötselåtgärder får ske utan hinder av reservatsföreskrifterna. Exempelvis kan växter och djur behöva samlas in för artbestämning” är en formulering som kan innebära konflikt mot i förekommande fall (A eller) C – föreskrifter som reglerar till exempel att skada växtlighet eller mark, fanga kräl- eller groddjur m.m. Skrivningar i skötselplanen får inte medge lätnader eller undantag från föreskrifterna i reservatsbeslutet. Detta är förhållanden som ska framgå av reservatsbeslutet.

I vissa beslut finns sådana undantag men i andra inte. Kommunen bör analysera detta inför beslut om ändring. Detta för att få en uppfattning om det även behövs en ändring i vissa av besluten där ett undantag införs för insamling.

Angående Specifika ändringar i skötselplaner

Björksättrahalvöns naturreservat

Delområde H, 1 ha

Den föreslagna lydelsen kan med fördel utvecklas för att ge vägledning kring den skötsel som leder till beskrivet mål -Aspbestånd. Den föreslagna lydelsen är mer en beskrivning av vilka strukturer och kvaliteter som har viktiga värden och som är önskvärda. Formuleringen ”Naturvårdande skötsel i enlighet med målet får bedrivas” riskerar att kunna tolkas olika från tid till annan.

Delområde K, 5 ha

Den föreslagna lydelsen kan med fördel utvecklas för att ge vägledning kring den skötsel som leder till beskrivet mål Barrskog med stort lövinslag.

Delområde L, 8,5 ha

Den föreslagna lydelsen kan med fördel utvecklas för att ge vägledning kring den skötsel som leder till beskrivet mål.

Gladöskogens naturreservat

Den föreslagna ändringen i skötselplanen bedöms vara av det slaget att det innebär en lättnad i förhållande till dagens beslut. En sådan ändring kräver redovisning av synnerliga skäl inför beslut. Se Naturvårdsverket vägledning Hantering gällande beslut sid 12 – 13.

Länsstyrelsen rekommenderar att en översyn av hela beslutet görs då man nu föreslår en ändring från fri utveckling till naturvårdande skötsel i delar av zon A. Av förslaget framgår dock inte vilka arealer som kan bli aktuella för åtgärder varför det är svårt att få en uppfattning om omfattningen.

Kommentar

Stycke 5 Uppföljning. Kommunen håller med i bedömningen att skrivningen kan medge lättnader eller undantag från föreskrifterna. Hela stycket tas bort från samtliga skötselplaner. Det finns redan idag undantag från föreskrifterna i flera naturreservat att utföra inventeringar. Skulle behov av en sådan inventering eller undersökning som är förbjuden enligt föreskrifterna får förvaltaren ansöka om dispens eller tillstånd.

Björksättrahälvöns naturreservat

Delområde H

Kommunen avser enbart att förtydliga att skötsel förenlig med målet för skötselområdet får förekomma i övrigt har inget ändrats. Beskrivningen av området är ett område med grova aspar i ett granparti och där målet är aspbestånd. Skrivningen kvarstår.

Delområde K och L

Kommunen har utvecklat skrivningen något för att ge vägledning kring den skötsel som leder till målet.

Gladöskogens naturreservat

Kommunen ändrar inte lydelsen i Gladöskogens naturreservat då Länsstyrelsen bedömer det vara av det slaget att det innebär en lättnad i förhållande till dagens beslut.

Bygglövs- och tillsynsnämndens yttrande

Bygglövs- och tillsynsnämnden inkom med yttrande den 4 augusti med svar från miljötillsynsavdelningen per delegation. Ytrandet bifogas i sin helhet.

Miljötillsynsavdelningen ser positivt på att skötselplanerna revideras.

Gränsmarkering, skyltning

Miljötillsynsavdelningen har ingen erinran mot ändring som görs under rubriken gränsmarkering och skyltning.

Tillsyn

Miljötillsynsavdelningen har ingen erinran mot den ändring som genomförs under rubriken tillsyn, som i den reviderade versionen heter *Reservatsförvaltning och tillsyn*. Miljötillsynsavdelningen ser att denna struktur blir lättare att läsa och arbetsfördelningen tydlig.

Uppföljning

Miljötillsynsavdelningen anser att formuleringen av första meningen i andra stycket i den föreslagna lydelsen för uppföljning behöver ses över och ändras. I meningen står det att undersökningar som förvaltaren låter genomföra i syfte att dokumentera reservatsområdet eller skapa underlag för skötselåtgärder får ske utan hinder av reservatsföreskrifterna. Miljötillsynsavdelningen tolkar meningen som att undersökningar ska få utföras som kan bryta mot reservatsföreskrifterna. Miljötillsynsavdelningen ser det även problematiskt med en formulering som ger tolkningen att skötselplanen går före reservatsföreskrifterna juridiskt sett.

Ekonomi

Miljötillsynsavdelningen har ingen erinran mot ändring som görs under rubriken ekonomi.

Specifika ändringar i skötselplaner

I de specifika ändringarna för de olika naturreservaten har miljötillsynsavdelningen en synpunkt, att det tydligt ska framgå vad som menas med naturvårdande skötsel i varje specifikt skötselområde. Naturvårdande skötsel är ett brett begrepp och kan omfatta flera olika typer av åtgärder. Det bör således framgå vilka typer av åtgärder som menas i de specifika områdena.

Kommentar

Kommunen noterar att tillsynsmyndigheten är positiv till att del av skötselplanerna justeras och i något fall att strukturen blir lättare att läsa och arbetsfördelningen tydlig (dvs arbetsfördelningen mellan tillsynsmyndighet, beslutande myndighet och förvaltare. Kommunens anm.).

Stycke 5. Uppföljning. Kommunen håller med i bedömningen att skrivningen kan medge lättnader eller undantag från föreskrifterna. Hela stycket tas bort från samtliga skötselplaner. Se mer under kommentar till Länsstyrelsens yttrande.

Angående specifika ändringar i skötselplaner och begreppet naturvårdande skötsel så är det visserligen ett brett begrepp vilket kan omfatta flera olika typer av åtgärder. Med naturvårdande skötsel avses åtgärder som i huvudsak syftar till att bevara och utveckla biologisk mångfald inklusive det biologiska kulturarvet. Begreppet eller definitionen för naturvårdande skötsel följer den nationella strategin för skötsel av formellt skyddade och frivilligt avsatta skogar till 2030 (rapport 7122, 2023). Varje skötselområde är unikt och åtgärderna ska anpassas till områdets speciella mångfald, historik och förutsättningar. Här följer några exempel på åtgärder:

- Friställning av grova eller gamla lövträdssolitärer, till exempel säl, ek och vildapel.
- Naturvårdsbränning alternativt fläckvisa småbränder.
- Borthuggning av gran eller främmande trädslag.
- Återställande av hydrologin, till exempel igenläggning av diken.
- Återinförande av skogsbete.
- Att återskapa lövträdssuccessioner med asp och säl.

- Att återskapa död ved och döende träd, till exempel genom ringbarkning, bläckning eller katning.

Detta ska ses som jämförelse till åtgärder som *inte* är naturvårdande skötsel där dessa är;

- skogsbruksåtgärder som syftar till att öka virkesproduktionen,
- viltvårdsåtgärder som enbart syftar till att gynna jaktbart vilt
- samt åtgärder som har andra mål.

Kommunen avser inte att skriva vilka åtgärder som avses i respektive skötselområde. Detta dels för att avsatt tid för projektet inte medger en genomgång av samtliga skötselområden och att det alltid handlar om en lista med exempel på åtgärder (det är kontraproduktivt att skriva en ”fullständig lista på avsedda skötselåtgärder), dels på grund av att naturvårdande skötsel syftar till att bevara och utveckla biologisk mångfald som ju alltid är ett av naturreservatens syfte.

Bilagor

Bilaga 1. Yttrande Länsstyrelsen, Dnr 37163–2025. 2025-07-24.

Bilaga 2. Yttrande bygglovs- och tillsynsnämnden, OMRÅ.2025.1931. 2025-08-04.